

OBVEŠČEVALEC

LETO III.

LITIJA, 1962

ŠT. 2

Kako smo poslovali v letu 1961

Plan za leto 1961 je bil postavljen za 4,9 % višje kot je bil plan v letu 1960. Torej je plan zahteval maksimalno izkoriščanje obstoječih strojnih kapacitet in največje prizadevanje delovnega kolektiva ob upoštevanju nedeljskega dela. Plan pa je bil dosežen s 97,93 %. Vzroke za neizpolnitev je iskati delno v pomanjkanju ustrežajočih surovin, saj smo v poletnih mesecih skoraj ostali brez surovin, celulozno vlakno pa nam proizvajalec »Viskoza« iz Loznice ni dobavil kljub naročilu mesec dni. Zaradi pomanjkanja surovin smo bili primorani v poletnih mesecih zmanjšati delovni čas, ki se je sicer delno nadoknadil v jesenski dobi, toda kljub temu predstavlja izpad še vedno 2 %. Poleg tega smo v zadnjih mesecih preteklega leta pričeli z rekonstrukcijo starih SACM prstančnih strojev, kar je nedvomno vplivalo na zmanjšanje proizvodnje. Kapacitete (vretenske ure) so bile povprečno v letu 1961 izkoriščene s 97,15 %. Povprečna številka je bila 33,94.

V baznih kg smo proizvodni plan dosegli ugodnejše, in sicer s 101,7 %.

Produktivnost podjetja je nasproti letu 1960 porastla. Za izdelavo 100 kg preje je celo podjetje porabilo za 6 % manj ur kot v letu 1960, sama predilnica pa za 0,79 % več kot v preteklem letu. Povprečno preseganje norme je 118,97 % nasproti 120,20 % v letu 1960.

Povprečno število zaposlenih je nasproti preteklemu letu padlo na 97,33 %.

Celotni dohodek v letu 1961 znaša 3127, dohodek pa 632 milij. din. Dohodek je nižji kot v preteklem letu za 30 %. Tako znižanje dohodka predstavljajo: nižja proizvodnja, podražitev surovine na zunanem trgu in povečanje vrednosti dolarja.

Osební dohodki z vsemi prispevki znašajo 323 milij. din. Prispevki iz dohodka (redni in izredni) 139, prispevek v družbene investicijske sklade 33 milij. din, v skupni rezervni sklad pa 5 milij. din.

Tako ostane podjetju za poslovni sklad in sklad skupne porabe 132 milij. din.

Vsi ti podatki predstavljajo le izvleček iz letnega poročila, o katerem bo delavski svet razpravljaval v naslednjih dneh. Podrobnejše rezultate poslovanja bomo objavili v naslednji številki po potrditvi zaključnega računa.

K prazniku žena – 8. MARCU čestita

sindikalna podružnica in uprava podjetja

Predilnice Litija

Iz dela delovnih skupnosti

Delovne skupnosti so na svojih 1. sejah izvolile predsednike in namestnike. Za predsednike delovnih skupnosti so bili izvoljeni:

za delovno skupnost Predilnice: Ocepek Ivan,
za delovno skupnost Sukalnice: Senica Darinka,
za delovno skupnost Stročnarne: Ponebšek Nada,
za delovno skupnost Vzdrževanja: Komotar Karel,
za delovno skupnost Uprave: Koprivnikar Franc.

Namestniki predsednikov pa so:

Vidic Slava, Pintar Edvard,
Koprivnikar Marija, Candek Breda.
Jančar Štefka,

Razpravljale so o poslovanju delovnih skupnosti v letu 1962 in o doseganju plana proizvodnje v letu 1961. Nadalje so se podrobno ukvarjale in obravnavale pravilnike o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov delovnih skupnosti ter še posebej z ocenitvijo delovnih mest (točk). Delovne skupnosti so izdelale predloge za odlikovanja, o katerih bo sklepala komisija za odlikovanja pri delavskem svetu. Poleg navedenega so dale veliko koristnih pobud za delo delavskega sveta in uprave podjetja.

B. Z.

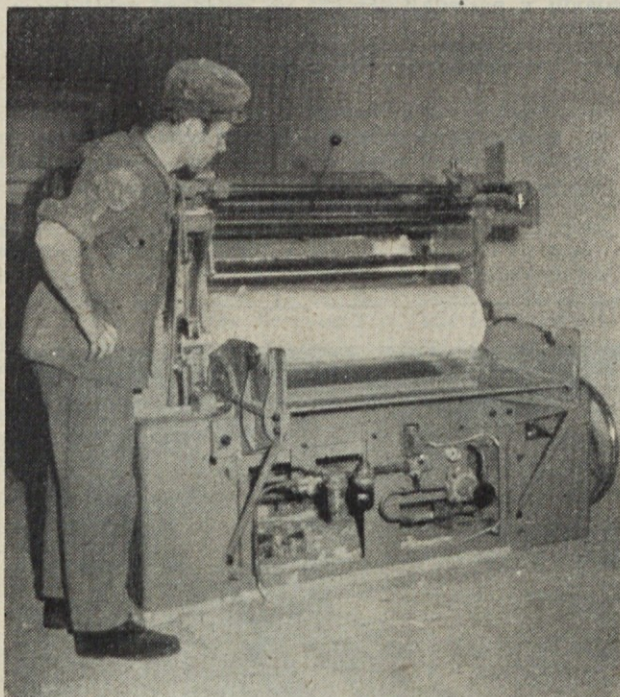
Poročilo komisije za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij za II. polletje 1961

Na seji dne 17. 1. 1962 je komisija obravnavala poročilo, ki ga je predložila v obravnavo delavskemu svetu. Iz poročila je razvidno, da je komisija imela v II. polletju 1961 6 sej, na katerih je obravnavala spremembo novih delavcev. V tem času komisija ni obravnavala nobenega primera odpovedi delovnega razmerja.

V II. polletju 1961 je bilo sprejetih v delovno razmerje:

	Zensk	Moških	
delavcev	2	7	
uslužbencev	1	2	
od tega 1 uslužbenka po prekvalifikaciji (Pintar Angela)			
vajenec		1	
skupaj	3	10	13 delavcev

MONTIRAN JE AGREGAT ZA PREDELAVO STANIČNEGA VLAKNA

V mesecu januarju je remontna skupina z mojstri in podmojstri, ki bodo pozneje nadzirali delovanje, montirala agregat za predelavo staničnega vlakna.

Doslej se je stanična volna predelovala na strojih za bombaž in so bile zato potrebne večkratne regulacije teh strojev. Z montiranjem novega agregata bodo vsi ti nepotrebni zastoji odpadli. Stroj je konstruiran sodobno, za varnost skrbijo zaščitna vrata, enakomerno dovajanje materiala je regulirano s pomočjo fotocelice. Posluževanje stroja je enostavno, ker se vrši zamenjava polnega svitka popolnoma avtomatično.

Z montažo tega agregata je končana prva faza rekonstrukcije v čistilnici. Ostali stroji čistilnice pa bodo montirani brž ko bo urejen potreben prostor v stari predpilnici.

Iz podjetja pa je odšlo v II. polletju 1961

	Zensk	Moških	
po lastni odpovedi			
delavci	8	1	
uslužbenec	1		
upokojeni	7	2	
invalidsko upokojeni	4	2	
disciplinski odpust	1	1	
v poskusnem roku		1	
zaradi neoprav. izostankov			
delavec		1	
uslužbenka	1		
sporazumno prenehanje			
uslužbenca		2	
po odpovedi podjetja		1	
k vojakom		2	
skupaj	22	13	35 delavcev
od tega uslužbencev	2	2	

Primerjava s I. polletjem 1961

	I. polletje	II. polletje	Skupaj 1961
sprejeti	2	13	15
razrešeni	29	35	64

Stanje delovne sile 31. 12. 1960 733 delavcev
sprejeti v letu 1961 15 delavcev
razrešeni v letu 1961 64 delavcev
Stanje delovne sile 31. 12. 1961 684 delavcev
Znižanje delovne sile v letu 1961 znaša torej 49 oseb.

L. R.

Naše gasilsko društvo je polagalo OBRAČUN DELA

Na občnem zboru gasilskega društva Predilnice, dne 21. januarja, je bilo navzočih 70 članov in članic.

Iz poročil predsednika društva tov. Senice, sekretarja tov. Bajec Aca in ostalih članov odbora, je bilo razvidno, da je društvo sodelovalo na vseh tekmovanjih in preventivnih akcijah. Društvo ima trenutno 7 moških in 1 žensko desetino. Od zadnjega občnega zbora je imelo članstvo 104 vaje in predavanja. V sodelovanju s Civilno zaščito pa je 15 članic položilo izpit za bolničarke.

Zanetkov požarov je bilo 12. Večji požar je bil le v čistilnici odpadkov, toda bil je pogasjen že v pičlih 15 minutah.

Razprava na poročila na občnem zboru je bila zelo živahna. Občni zbor je sprejel obširen program svojega bodočega dela. Med drugim namerava društvo tudi dne 20. maja 1962 razviti svoj prapor. Razviti bo združeno s tekmovanjem gasilskih desetini.

Tudi letos bo društvo poslalo eno desetino na republiško tekmovanje tekstilne industrije, ki bo v Jaršah. S svojimi desetini pa bo sodelovalo tudi na tekmovanjih Občinske gasilske zveze.

Udeleženci občnega zbora so osvojili predlog, da se organizirajo ženske desetine na vseh izmenah. Dve članici sta se že prijavili za vpis v gasilsko šolo. Članstvo je tudi predlagalo, da se v okviru gasilskega društva organizira odbojarska in strelska sekcija.

Občni zbor je dal vse priznanje odboru. V novi odbor društva so bile izvoljene tudi 4 članice.

V imenu ObLO Litija je občni zbor pozdravil tov. Nejedly Jože, v imenu Občinske gasilske zveze tov. Nastran Mitja in komandir tukajšnje postaje LM tov. Mandelj Jože.

Ob zaključku občnega zbora je predsednik društva, tov. Senica Maks predlagal, da se izvoli tov. Kaplja Rudi za častnega člana društva. Udeleženci občnega zbora so predlog soglasno usvojili.

Lesjak Franci

Delo delavskega sveta in upravnega odbora

Sprejet pravilnik o delovnih razmerjih

Pravilnik je najprej obdelala komisija za Pravila in pravilnike, obravnaval ga je upravni odbor na seji 6. 12. 1961, spremembe pravil so bile 1 mesec razobesene na vpogled in v razpravo delovnemu kolektivu, o njih je razpravljala tudi Izvršni odbor sindikalne podružnice, končno pa ga je sprejel delavski svet na zasedanju 11. januarja 1962. Podrobnosti iz tega pravilnika bodo razvidne iz rubrike »Iz delovnih razmerij«, ki izhaja v našem obveščevalcu v nadaljevanjih.

Potrjen Pravilnik o osebnih zaščitnih sredstvih

Osnutek pravilnika je najprej obravnavala HTZ komisija, potrdil pa ga je delavski svet v celoti na zasedanju dne 11. januarja 1962. O podrobnostih iz tega pravilnika smo pisali v 1. številki letošnjega Tovarniškega obveščevalca.

Na zasedanju dne 11. 1. 1962 je delavski svet potrdil tudi **Pravilnik o službeni obleki in obutvi za gasilce in vratarje.**

Nove cene v naši menzi

Komisija za IO obrate je na svoji seji obravnavala cene za hrano v naši menzi. Ker je nastalo splošno povišanje cen prehrabnih artiklov v preteklem letu, menza iz lastnih sredstev ni mogla več kriti primanjkljaja v kuhinji. Kolikor ne bi povišali cen, bi morali kriti primanjkljaj iz osebnih dohodkov podjetja, kar pa bi bremenilo vse člane kolektiva, in ne samo tiste, ki se dejansko hranijo v menzi. DS je zato potrdil zvišanje cen obrokom v menzi, Cena posameznim obrokom je:

	stara cena din	nova cena din
kosilo tovarniških abonentov	80.—	100.—
kosilo zunanjih abonentov	120.—	150.—
večerja tovarniških abonentov	50.—	60.—
večerja zunanjih abonentov	70.—	80.—
topla malica	40.—	50.—
sendvič	25.—	30.—

Sprejet dodatni predlog k Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov

Glede na to, ker še ni znano, kako se bodo obnesla posebna merila (razni normativi za produktivnost dela, količino svitkov nepravne teže, odpadkov pramen in koprene, za količino odpadkov na raztezalkah in flyerjih,

Ob delitvi osebnih dohodkov po novem pravilniku za leto 1962

Obračunana masa osebnih dohodkov pri januarski proizvodnji 307 641,5 kg enojne preje, 31 142,8 sukane preje in 33 867 kg stročnic, znaša 29 431 436 din.

Urna povprečja v neto zneskih so naslednja:

celo podjetje	137,32 din
predilnica	122,15 din
predice	121,32 din
maksimalni	495,29 din
minimalni	87,04 din

Odnosi:

minimalni : maksimalni	1 : 5,69
povprečni : minimalni	1 : 0,63
povprečni : maksimalni	1 : 3,61

Povprečni osebni dohodki na zaposlenega znašajo: 27 850 din, pri čemer je treba upoštevati, da ima januar 27 plačanih dni in da je bil zaradi tega porabljen rezervni sklad v celoti.

za količino odpadkov predpreje in krožkov, za količino deformiranih kopsev, za količino odpadkov preje in sukanca, normativ stroškov, kvaliteto dela itd.), ki so sestavni del pravilnika, je DS na zasedanju 11. 1. 1962 sklenil, da se sicer ta posebna merila sproti obračunavajo kot predvideva pravilnik, izplačajo pa se šele po preteku prvega tromesečja, ko jih bo pregledal in o njih ponovno razpravljala delavski svet.

Potrjen plan rednih dopustov za leto 1962

Upravni odbor je pregledal plan rednih dopustov in ga na seji 19. 1. 1962 potrdil. V primeru kakršnihkoli tehničnih ovir pri obratovanju, pa se lahko redni dopust koristi kolektivno, o čemer pa bo UO posebej sklepal.

UO je na seji dne 19. 1. 1962 odobril 300 000 din dotacije prizadetim ob potresu v Dalmaciji.

Koprivnikar Pavlu je odobril izplačevanje štipendije v dosedanem znesku za čas, ko bo opravljal diplomu, kar bo predvidoma trajalo do maja 1962. Komisija za štipendije je namreč odobrila izplačevanje štipendije samo še 1 leto po absolutoriju na Fakulteti, ker pa je ta čas potekel, je o nadaljnjem izplačevanju sklepal UO.

Upravni odbor je imenoval v Upravni odbor sklada za finansiranje šolstva tov. Kralj Andreja.

Sklenil je nadalje, da naj se do 5. februarja izvedeta 2 seminarja za vodilne osebe (mojstre, podmojstre, vodje izmen itd.) na katerih se naj tolmači izračun osebnega dohodka po novem pravilniku.

L. R.

POJASNILO ZDRAVSTVENEGA DOMA

v zvezi z izvedeno anketo za žene v našem podjetju

V zvezi z izvedeno anketo za žene, katere rezultate smo objavili v našem glasilu, je dal upravnik Zdravstvenega doma dr. Lebinger naslednja pojasnila:

»Največja težava tukajšnje zdravstvene službe je predvsem pomanjkanje zdravstvenega kadra, zlasti še ker je bil en zdravnik dalj časa v bolniškem staležu. Predvidoma bo v mesecu juliju nastavljen še en zdravnik. Tako bo imel Zdravstveni dom nameščene 4 zdravnike, kar bo znatno skrajšalo čakanje v ambulantah in tudi sami pregledi bodo temeljitejši. Razpisano je tudi delovno mesto zobozdravnika, vendar doslej ni bilo prijav na razpis. Stanje v zobozdravstvu bo na našem področju rešeno šele po izšolanju kadrov, ki jih štipendira občina.«

Na vprašanje, kakšne rezultate smo dosegli s preventivnimi pregledi, ki jih je organiziralo naše podjetje, je upravnik odgovoril:

»S fluorografskimi pregledi smo dosegli, da ima Zdravstveni dom nadzor nad zdravstvenim stanjem pregledanih in je zato tuberkuloza v primerjavi s preteklimi leti že redek pojav.

Ob zadnjem ginekološkem pregledu je bilo novoodkritih 5 primerov obolenj. Te žene so bile zaradi pravočasnega odkritja obolenj tudi ozdravljene. V Zdravstvenem domu so tudi organizirani 1-krat tedensko ginekološki pregledi. Potrebe pa narekujejo, da bi bilo dobro to službo razširiti.«

Iz razgovora z upravnikom tukajšnjega Zdravstvenega doma lahko ugotovimo, da si zdravstvena služba močno prizadeva, da bi izboljšala stanje kakršno je sedaj, vendar zaenkrat zaradi objektivnih težav to res ni bilo mogoče.

L. F.

Iz delovnih razmerij

(nadaljevanje)

Delovno razmerje preneha:

- po sporazumu
- odpovedjo
- s pretekom časa, za katerega je bilo sklenjeno po odločbi disciplinskega organa
- zaradi samovoljne zapustitve dela
- po samem zakonu
- zaradi likvidacije podjetja
- zaradi ugotovljene nepravilnosti razpisa in izbire kandidata pri obveznem razpisu delovnih mest
- zaradi neizpolnitve pogoja, da se mora odpraviti napaka glede pismenega sporazuma.

Delovno razmerje lahko preneha ob kateremkoli času s pismenim sporazumom med delavcem in podjetjem. Sporazum z vodilnimi delavci sklone direktor ali pooblaščen oseba, vodja sektorja oz. delovne skupnosti pa za ostale delavce. Za sporazum s članom upravnega odbora ali delavskega sveta je potrebno soglasje delavskega sveta.

Pri delovnem razmerju za nedoločen čas se lahko izreče odpoved kadarkoli. Če je vročena do 15. v mesecu ima učinek od tega dne, če pa je vročena po 15. v mesecu, učinkuje od prvega dne prihodnjega meseca. Odpoved izreče komisija oz. delovna skupnost, če je pooblaščen. Pri redukciji večjega števila delavcev je potrebno, da odloča delavski svet o številu odpovedi. Komisija odloči komu naj se odpove. Za večje število se smatra, če je prizadetih vsaj 10 delavcev. O odpovedi delavcem na vodilnih delovnih mestih odloča upravni odbor. O odpovedi delavcem, ki imajo več kakor 20 let delovne dobe ali 15 in več let nepretrgane dobe v podjetju odloča delavski svet. Vsaka odpoved mora biti pismena tako s strani delavcev, kakor s strani podjetja. Podjetje je dolžno na zahtevo delavca odpoved obrazložiti, delavcu je ni treba obrazložiti, vendar je dobro oz. koristno za podjetje, če ugotovi kakšni so razlogi odpovedi s strani delavcev. Razlogi odpovedi s strani podjetja morajo biti stvarni in dokazani ter ne smejo biti v nasprotju s sporazumom o delovnem razmerju in z notranjimi predpisi podjetja.

Podjetje ne more delavcu v vsakem primeru odpovedati delovnega razmerja in sicer se ne more odpovedati v sledečih primerih:

- med delavčevo boleznijo, okrevanjem ali letnim dopustom
- nosečnici ali materi z otrokom do 8 mesecev
- med orožnimi vajami
- pri doslužitvi vojaškega roka do treh mesecev
- dokler traja mandat člana upravnega odbora ali delavskega sveta
- dokler traja mandat odbornika ali poslanca v Zboru proizvajalcev
- dokler je delavec na strokovnem usposabljanju ali specializaciji
- med odstranitvijo z dela ali med potekom disciplinskega postopka
- v času, ko je delavec na mladinski delovni akciji.

Obojestranski odpovedni rok se ravna po delovni dobi in je najkrajši en mesec in najdaljši 5 mesecev. S pismenim dogovorom se lahko določi daljši ali krajši odpovedni rok, vendar ne pod 15 dni in ne nad 6 mesecev.

Med odpovednim rokom se mora delavcu dovoliti, če to zahteva, odsotnost z dela, največ 12 ur v tednu, da si lahko išče novo zaposlitev. Delavec se razreši z dnem, ko mu poteče odpovedni rok. Iz upravičenih razlogov se sme razrešitev odložiti za 1 mesec po preteku odpovednega roka, zlasti pri izročanju blagajne in inventarja in podobnih primerih. Upravni odbor lahko delavca razreši še pred pretekom odpovednega roka, vendar se mu mora izplačati osebni dohodek do konca odpovednega roka. Če pa delavec sam zaprosi za predčasno razrešitev, pred potekom odpovednega roka, tedaj se mu izplača osebni dohodek do časa, ko

je dejansko zaposlen, za tako predčasno razrešitev je treba soglasje s strani podjetja.

Delavci, ki imajo skupaj več kot 20 let delovne dobe ali pa 15 let in več nepretrgane delovne dobe v podjetju, prejmejo ob odpovedi odpravnino, ki znaša 4-kratni znesek povprečnega mesečnega osebnega dohodka, ki ga je imel delavec v poslednjih treh mesecih pred odpovedjo.

Delavec lahko ugovarja zoper odločbo o odpovedi s strani komisije pri upravnem odboru oz. delavskem svetu, če je upravni odbor izdal odločbo o odpovedi. Če pa je izdana odločba o odpovedi po sklepu delavskega sveta ni možnosti pritožbe v samem podjetju. Ugovor se da v treh dneh od vročitve odločbe o odpovedi. Kolikor je postopek pravomočno končan v podjetju je možna še tožba pri rednem sodišču v tridesetih dneh po prejemu odločbe podjetja. Zoper odločbo o odpovedi je možna tudi tožba pri rednem sodišču, če upravni odbor oz. delavski svet na prvi seji po vložitvi ugovora zoper odpoved, ne izdaja odločbe.

Za odpoved direktorju velja poseben postopek in o tem odloča pristojni ljudski odbor.

Po preteku časa preneha delovno razmerje takrat, če je sklenjeno samo za določen čas, kadar je dopustno delovno razmerje za določen čas.

Odpust nastopi po pravnomočnosti disciplinske odločbe.

Samovoljna zapustitev dela je razlog za prenehanje delovnega razmerja, če delavec svojemu vodji izjavi, da zapušča podjetje, pa tudi brez dovoljenja ali pa če neopravičeno izostane z dela najmanj 7 dni zaporedoma. Prenehanje delovnega razmerja v takem primeru ugotovi direktor oz. pooblaščen oseba po sporočilu neposrednega vodje in se mora izdati odločba, kjer lahko delavec ugovarja zoper razrešitev. Prenehanje delovnega razmerja na tak način pa ima lahko za delavca škodne posledice, ker lahko podjetje uveljavlja odškodnino, če je škoda nastala zaradi samovoljne zapustitve.

Po samem zakonu preneha delovno razmerje:

- če organ socialnega zavarovanja proglasi delavca za trajno in popolnoma nezmožnega za delo — z dnem ugotovitve nezmožnosti ali če delavec umre,
- če gre delavec k vojakom na odslužitev ali doslužitev vojaškega roka za več kot 3 mesece. V takem primeru dobi delavec enkratno nadomestilo oz. osebni dohodek, če je bil v delovnem razmerju 6 mesecev brez presledka ali 12 mesecev s presledkom v zadnjih dveh letih. Nadomestilo izplača podjetje v breme vojaškega organa.
- Če je delavec s pravnomočno sodbo rednega sodišča obsojen na prepoved opravljanja poklica, ki ga opravlja tudi v podjetju
- če je obsojen s sodbo rednega sodišča na zapor ali strogi zapor daljši kot 1 leto, delovno razmerje preneha z dnem nastopa kazni.

Likvidacija podjetja ima za posledico prenehanje delovnih razmerij in preneha najkasneje z dnem zaključka likvidacijskega postopka. Sicer pa veljajo pri likvidaciji posebni odpovedni roki.

Poudariti je še treba, da z dnem, ko je delavec starostno upokojen, še ne preneha delovno razmerje, ampak mora odpovedati delovno razmerje odn. podjetje, če ga ne potrebuje. V primeru, da ostane še po upokojitvi v podjetju, prejema polovico svoje pokojnine in pa osebni dohodek, kot ga je prej prejemal v podjetju, kolikor ostane na istem delovnem mestu.

Zelo važno je, da delavec, preden zapusti podjetje, odnosno se razreši in dobi delovno knjižico, obide v podjetju določene osebe, ki mu potrdijo, da je vrnil zaščitno obleko, poravnal dolgove v menzi, socialnem fondu itd. Kljub temu pa, da ni v celoti poravnal dolg, se mu mora delovna knjižica izročiti in se eventualni odtegljaji izvrše pri izplačilu osebnih dohodkov oziroma če ni pristanka delavca, preko sodišča.

BOLNIŠKI IZOSTANKI

V tekstilni industriji so bolniški izostanki visoki, to pa predvsem zaradi obratovanja v treh izmenah in velikega števila ženske delovne sile.

Če primerjamo bolniški stalež v podjetju v zadnjih štirih letih, ugotovimo, da je znašal leta 1958 — 7,1 %, 1959 — 5,2 %, 1960 — 5,4 % in 1961 — 6,1 %.

Po mesecih se je gibal bolniški stalež v %:

Leto I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

1958	7,85	9,50	8,10	7,70	6,40	6,90	6,30	7,30	6,90	6,90	5,70	6,60
1959	4,90	7,30	6,80	6,50	5,50	4,20	4,70	5,10	6,10	4,50	3,50	4,30
1960	4,65	7,04	7,55	6,00	4,90	3,60	4,70	4,10	5,25	5,37	7,60	6,10
1961	5,67	7,52	6,43	8,35	5,75	5,94	5,48	4,65	4,60	6,41	6,09	5,85

Iz primerjave je razvidno, da je najvišji stalež v mesecu februarju, marcu in aprilu.

V letu 1961 je bremenilo podjetje 3597 izgubljenih dni ali 1,6 %, socialno zavarovanje pa 9837 dni ali 4,5 %. V letu 1960 je bilo izgubljenih v breme podjetja 1,4 %, v breme socialnega zavarovanja pa 4 %.

Zaradi porodniških dopustov je bilo izgubljenih 3440 dni, zaradi dojlj pa 1652 dni.

Izgubljeni dnevi zaradi najznačilnejših obolenj:

	1958	1959	1960	1961
Bolezni dihal	2401	2458	2718	2264
Poškodbe izven dela	793	1233	683	1948
Nerevmatična obolenja srca in ožilja	261	544	521	1306
Bolezni prebavil in jeter	1121	924	482	1340

Iz pregleda obolenj je razvidno, da so obolenja dihal v upadanju, ostale bolezni pa so v porastu, kar je splošen pojav tudi v ostalih podjetjih. V letu 1958 in 1960 je bil izvršen fluorografski pregled vseh zaposlenih, v letu 1959 pa ginekološki pregled. Izvršenih je bilo tudi več pregledov na ogroženih delovnih mestih. Večino teh pregledov je organiziralo in financiralo samo podjetje.

Sindikalna podružnica pošlje letno v sodelovanju z Zavodom za socialno zavarovanje na okrevanje 6 do

8 % članov delovnega kolektiva. Okrevanci prežive dopust v našem Počitniškem domu v Novigradu ali pa gredo v Poreč. Uspeh tega preventivnega okrevanja je predvsem viden v znatnem padcu bolniških izostankov po vrnitvi z okrevanja.

Higiensko-tehnična komisija bo v kratkem predložila celotno zdravstveno problematiko v obravnavo delavskemu svetu podjetja.

L. F.

Ginekološki pregledi

Delavski svet podjetja je na zasedanju, dne 25. 1. 1961 sprejel sklep, da se izvede ginekološki pregled.

Z ozirom na to, da Zdravstveni dom za te preglede ni imel potrebne opreme, je naše podjetje sodelovalo pri nabavi kolposkopa (priprave za preglede) in prispevalo v ta namen 120 000 din.

Tudi same žene so v nedavni anketi izrazile željo, da se še organizirajo ginekološki pregledi. S tukajšnjim Zdravstvenim domom smo že v dogovoru, da bodo pregledi v marcu 1962. Preglede bo vršil ginekolog iz ljubljanske klinike, predvidoma 1- do 2-krat tedensko. V enem dnevu bo pregledanih do 20 žena. Vsaka zaposlena žena bo o času pregleda pravočasno pisмено obveščena.

Želimo, da vse zaposlene žene iz podjetja izkoristijo to ugodnost in se vključijo v to preventivno akcijo.

S pravočasnim odkritjem bolezni lahko preprečimo marsikatero gorje!

Zdravstvena posvetovalnica za člane kolektiva

Z 2. marcem 1962 bo v Zdravstvenem domu Litija odprta zdravstvena posvetovalnica za člane našega delovnega kolektiva. Posvetovalnico bo vodila dr. Dolanc Alenka in dajala vsakomur zdravstvene nasvete. Odprta bo dvakrat tedensko in to: ob ponedeljkih od 13. do 15. ure in petkih od 18. do 20. ure. Vse člane delovnega kolektiva vabimo, da se ugodnosti, ki jo nudi podjetje, v polni meri poslužujejo.

Nezgode v januarju 1962

V januarju 1962 je bilo 6 nezgod s 46 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Lovše Ivanu, roj. 20. 12. 1896, delavcu pri zidarjih, je na poti na delo na strmi poledeneli poti spodrsnilo, da je padel vznak in se udaril v hrbtišče.

2. Boštjančič Danico, roj. 1. 5. 1921, šiviljo vreten-skih trakov, je pri namestitvi vretenkega traku z medeninasto kljuko na napenjalno jermenico oplazila pločevina pogonskega bobna prstančnega stroja po kazalcu desne roke.

3. Skubic Jakob, roj. 7. 7. 1925, delavec pri pakiranju preje v vlagalnici, se je pri sortiranju praznih košar za prejo urezal ob pločevinasti rob košare v sredinec desne roke.

4. Vrhovec Ivanu, roj. 1. 5. 1919, sušilcu cev v stročnarni, je pri razkladanju papirnatih svitkov iz višine 60 cm padel svitek iz rok in mu poškodoval stopalo desne noge.

5. Renko Antonija, roj. 17. 1. 1924, predica na raztezalki, se je pri posluževanju stroja udarila ob rob raztezalkinega lonca v palec na desni nogi.

6. Potisek Slavki, roj. 6. 11. 1926, predici v predilnici II, je na poti v službo na stopnicah spodrsnilo, da je padla in se udarila v členk desne noge.

V januarju 1962 je obiskal podjetje podpredsednik ljubljanskega okraja, tov. Fele Stane. Na fotografiji — ogled novomontiranega agregata za predelavo staničnega vlakna.

ŠOLA IN DRUŽBA

Šola je družbena ustanova in od vseh naših institucij terja največ skrbi. Niti staršem, niti družbenim organom in gospodarskim ustanovam ne more biti vseeno, kako in v kakšnih pogojih se vzgaja in uči mladi rod. Zato je razumljivo zanimanje javnosti za delo šole in zato izkoriščam možnost, ki jo nudi vaš list, da odgovorim na nekatera vprašanja v zvezi z vzgojo in poukom in opozorim tudi na tiste probleme, ki zanje javnost premalo ve.

Osnovno šolo v Litiji obiskuje 801 učenec. Otroci so iz ožjega šolskega okoliša pa tudi iz tistih nepopolnih osnovnih šol, ki imajo le 4 ali 5 razredov. Učenci so razdeljeni v 26 oddelkov, delamo pa v dveh stavbah, od katerih je ena grajena za sodišče in njeni prostori za učilnice niso primerni.

Pouk poteka v dveh izmenah: dopoldanska prične ob 8., popoldanska pa ob 13. uri. Samo dopoldanski pouk imajo vsi višji in 2. peti razreda, samo popoldanskega 1. tretji, vsi četrti in 2. peti, ostali pa delajo v menjajočem turnusu. Idealno bi bilo, če bi imeli pouk samo dopoldne, vendar je tako le v redkih šolah v Sloveniji, ponekod (tudi v naši občini) morajo zaradi pomanjkanja prostorov učiti celo v treh izmenah.

Z dopoldanskim poukom dosledno pričenjamo ob 8. uri, s popoldanskim pa ne vselej ob 13. V nekaterih učilnicah je dopoldanski pouk do 13.05, zato razred, ki so vezani na te učilnice, ne morejo pričeti prej kot ob 13.15. Zadnja ura se jim tako zavleče do 17.30 in učenci, ki so oddaljeni (Breg), morajo ob pozni uri domov. Na željo prizadetih staršev smo prenesli 5. uro na opoldanski čas, kolikor dopuščajo prilike. Tako je mogoče imeti pred rednim poukom telovadbo, ki je vezana na telovadnico, ostale predmete pa le na dan, ko dopoldanski razred nima pouka do 13.05.

S tako rešitvijo so prizadete matere, ki ne morejo odpraviti učence v šolo vsak dan ob istem času. Prav je, da tudi te povedo svoje mnenje, ker šola mora upoštevati upravičene pripombe staršev in se ravnati po tehtnejših razlogih.

Ni pa čas pouka edino, o čemer bi kazalo razpravljati v javnosti. Prilike, v kakršnih žive in delajo učenci, ne omogočajo pouka, kakor bi moral biti, in ne zadoščajo osnovnim higienskimi zahtevam. Otroci sede v neprimernih majavih klopih, tehnični pouk je v kletih, kjer ni dnevene svetlobe, čevlje puščajo v nezavarovanih garderobah in je ob pogostih krajah razumljiva nejevolja staršev, prostorov pozimi ni mogoče zadovoljivo ogreti, oken in vrat ne tesno zapreti. Poslopja so stara, pohištvo nesodobno in izrabljeno, prostorov premalo. Na vseh sejah šolskega odbora se pogovarjamo o tem, vendar sam šolski odbor problemov ne bo mogel rešiti. Potrebe so tolikšne, da jih iz rednih sredstev, ki so na voljo šolstvu, ni mogoče pokriti. V stiski se obračamo na podjetja, ki nam navadno ne odrečejo pomoči. Predilnica nam je lani za obnovitvena dela dala 2 000 000 dinarjev. S tako pomočjo krpamo tam, kjer grozi, da bomo morali okrniti pouk, do kraja pa problema s tem seveda ne moremo rešiti. Tudi so take prošnje za nas mučne, za podjetja pa nadležne. Šola poka po šivih in če zakrpamo na enem, se nam odpre na dveh drugih mestih.

Lani smo zamenjali streho na eni stavbi, ker nam je teklo skozi strop. V drugi hiši smo zamenjali vrata, ki se sploh niso zapirala. V delu so žlebovi na eni stavbi in ograja na stopnišču, ker stara ogroža varnost otrok. Z lesno industrijo smo v dogovoru, da nam napravi garderobo, kjer bodo imeli učenci svoje stvari pod ključem. Ob letošnjem mrazu se je pokazalo, da stare peči ne morejo ogreti prostorov, saj je bila temperatura ponekod pod 10 stopinj in smo mislili nekatere razrede že zapreti. Okna ne tesnijo. Ker so trhla, jih ni mogoče popraviti in smo morali nekatera zabiti. Pohištvo ustreza samo v petih učilnicah, v enajstih bi ga bilo treba zamenjati, ker se otrokom v neprimernih klopih krivijo hrbtenice in kviri vid, na mnogih klopih pa niti ni mogoče zadovoljivo pisati, ker se majejo.

Delavnico bi radi premestili v prostor z dnevno svetlobo, učila pa spravili s hodnikov in zavarovali. Da bi uredili šolo v skladu z zahtevami, kakršne so bile pred 30 ali 40 leti, bi potrebovali nekaj čez dvajset milijonov, če bi jo hoteli približati sodobnemu načinu šolanja, pa še dokaj več.

Razen šolskega odbora in učiteljskega zbora le malokdo čuti, kako resna so ta vprašanja. Besede, izgovorjene na zborih volivcev, se izgube in tudi ne morejo seči dlje od ugotovitev. Dokler bo tekla razprava o šolstvu samo v teh krogih, dokler problema ne bodo resno načeli delovni kolektivi, dokler ne bomo namenili za šolstvo večjih sredstev, ki jih trošimo sedaj za druge, nedvomno tudi nujne potrebe, toliko časa bo stal šolski odbor pred nerešljivimi problemi in se obračal na podjetja za občasno pomoč, da bo zagotovil vsaj znosne delovne pogoje. Toliko časa bo treba pred morebitnim obiskovalcem zardeti in reči: »No ja, šolo imamo pa takole.«

Zorman

Športno življenje v Litiji

Redno čitam naše tovarniško glasilo, z vsebino sem zadovoljen, vendar pa pogrešam prispevke s športnega področja v našem kraju. Znano nam je, da je precejšen del članstva tukajšnjih športnih organizacij ravno iz vrst našega kolektiva.

Na splošno lahko ugotovimo, da pač športno življenje v Litiji ni najbolj razgibano. Ne smemo pa zopet reči, da se na tem področju nič ne dela. Saj imamo: telesno vzgojno društvo, košarko, lahko atletiko, strelce, šahiste, nogometno društvo, avtomoto društvo itd.

Moj sestavek nameravam predvsem posvetiti delovanju nogometnega društva, v katerem aktivno sodelujem tudi sam.

Po številu prireditev lahko smatramo naše društvo kot najbolj aktivno, saj prisostvuje našim nogometnim tekmam vse večje število občanov.

Tekmujemo v ljubljanski nogometni podzvezi in to s prvim in mladinskim moštvom. Pionirji pa tekmujejo v zasavski skupini, katere prireditelj je »Rudar« iz Trbovelj. S pripravami za letošnjo sezono smo začeli že s 15. januarjem. Prvenstvo ljubljanske podzveze se začne že v marcu mesecu.

Uspešno delovanje društva pa je možno le s potrebnimi denarnimi sredstvi, v našem primeru pa je največkrat še težje vprašanje prevoza. Doslej nam je pri prevozi pomagala Predilnica s tem, da nam je dala na razpolago avtobus. Pričakujemo, da nam bo tudi v tej sezoni Predilnica v tem vprašanju nudila pomoč, kajti v nasprotnem primeru nam je udeležba na tekmovanjih onemogočena. Seveda se bo društvo obrnilo za pomoč tudi na ostala podjetja, morda v obliki reklame na športnih plakatih.

S tem, ko nam je Uprava zdravstvenega doma po sklepu upravnega odbora doma odpovedala uporabo prh, stojimo zopet pred novim problemom, tako da se po končanih tekmah oz. treningih nimamo kje umivati. Vendar smo športniki mnenja in upamo, da bo vodstvo zdravstvenega doma razumelo naše težave in nam tudi v bodoče zopet dovolilo uporabo prh.

Le s podporo in razumevanjem merodajnih lahko pričakujemo nadaljnjih uspehov društva, ki vlaga vse sile za napredek telesne vzgoje v naši občini.

M. T.

GLASILO PREDILNICE LITIJ — UREJA UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK: BIZJAK BRANKO — TISK IN KLIŠEJI TISKARNE »JOŽE MOŠKRIČ« V LJUBLJANI